

بهناوی خوای بهخشنده و میهره بان

ههریمی كوردستانی عیراق

سهروكایه تی ههریم

سهروك

بهناوی گه نه وه

بیریار

ژماره (۱۷) سالی ۲۰۰۹

ياسای ژماره (۸) ی سالی ۲۰۰۹

ياسای بودجهی ههریمی كوردستان - عیراق بۆ سالی ۲۰۰۹

به پیی خالی (۲) ی برگه ی (یه کهم) ی ماده ی (۱۰) ی ياسای سهروكایه تی ههریمی كوردستان - عیراق ژماره (۱) ی سالی ۲۰۰۵ ی هه مواركراو و به پالپشتی ئه و ياساكارییی پهرله مانی كوردستان - عیراق كرده تی له دانیشتنی ئاسایی ژماره (۱۹) له ۲۰۰۹/۶/۱۶ بیریارماندا به دهركردنی:

ياسای ژماره (۸) ی سالی ۲۰۰۹

ياسای بودجهی ههریمی كوردستان- عیراق بۆ سالی ۲۰۰۹

ماده ی یه کهم:

بۆ خه رجییه كانی سالی دارایی ۲۰۰۹ گوژمه ی (۸,۸۵۷,۲۶۳) ته نها هه شت ترلیون و هه شت سه د و په نجا و حه وت ملیار و دو سه د و شه ست و سی ملیون دینار داده نری و به م جوړه دابه ش ده کری:

یه کهم: گوژمه ی (۲,۳۰۳,۳۳۸) ته نها دوو ترلیون و سی سه د و سی ملیار و سی سه د و سی هه شت ملیون دینار بۆ خه رجییه كانی پرۆژه سه رمایه داراییه كان.
دووهم: گوژمه ی (۶,۵۵۳,۹۲۵) ته نها شه ش ترلیون و پینج سه د و په نجا و سی ملیار و نو سه د و بیست و پینج ملیون دینار بۆ خه رجییه كانی به كارخست.

ماده ی دووهم:

داهاته كانی بودجه ی سالی دارایی ۲۰۰۹، له سه رجه م خه رجییه كانی بودجه ی فیدرالی به (۸,۸۵۷,۲۶۳) ته نها هه شت ترلیون و هه شت سه د و په نجا و حه وت ملیار و دوو سه د و شه ست و سی ملیون دینار ده خه ملیندرئ.

ماده ی سییه م:

ئه گه ر بودجه ی حكومه تی ههریمی كوردستان كورتی هیئا، ده سه لات به وه زیری دارایی ده دری به هه مان ئه و ریژه یی كه كورتی هیئا وه گوژمه ی سه رجه می بودجه كه م بکاته وه.

ماده ی چواره م:

ئه ره شیخ رۆژنامه ی وه قایمی كوردستان (به خشین، بار بۆو) اعانات) خه رجییه كانی

پروژه سرمایه‌داراییه‌کان)) له‌بودجە‌ی گشتی حکومەتی هەریمی کوردستان بە‌دهست وهزارەتی داراییه‌وه دەبی و وهزیری دارایی بۆی ههیه دەسه‌لات به وهزیر و سه‌رۆکی ئەو لایه‌نانه‌ بدات که به‌وهزاره‌ته‌وه په‌یوه‌ست نین راسته‌وخۆ خه‌رج له‌سه‌ر هه‌ندی ناستی سه‌ره‌کی ژمیاری بکه‌ن.

مادده‌ی پینجه‌م:

- ۱- وهزارەتی دارایی حکومەتی هەریمی کوردستان . عیراق، پارە‌ی حیساباتی وهزاره‌ته‌کان و فه‌رمانگه‌کان به‌پیی ئەو داها‌ته داراییه‌ی به‌رده‌ست دابین ده‌کات.
- ۲- داها‌تی شاره‌وانییه‌کان ده‌خریته‌ سه‌ر بودجە‌ی تایبه‌تییان وهزارەتی دارایی چاودیری ئەم داها‌تانه و چۆنیه‌تی خه‌رج کردنیان ده‌کات.

مادده‌ی شه‌شم:

سه‌رۆکی په‌رله‌مانی کوردستان-عیراق بۆی هه‌یه گویزانه‌وه له‌ناو بودجە‌ی تایبه‌ت به‌ په‌رله‌مان بکات.

مادده‌ی جه‌وته‌م:

سه‌رۆکی ئەنجومه‌نی دادوه‌ریی بۆی هه‌یه گویزانه‌وه له‌ناو بودجە‌ی تایبه‌ت به‌ ئەنجومه‌نی دادوه‌ری بکات.

مادده‌ی هه‌شته‌م:

یه‌که‌م: ده‌سه‌لات به‌وه‌زیری دارایی ده‌دریته‌ گویزانه‌وه له‌نیوان پارە‌ ته‌رخانه‌کره‌کانی یه‌ک ده‌روازه‌دا بکات، جگه‌ له‌ به‌شی موچه‌کان که ده‌شی بۆی بگوازیته‌وه و نابی لیی بگویزیته‌وه.

دووه‌م: وهزیری دارایی بۆی هه‌یه گویزانه‌وه له‌نیو پشته‌یوانه‌ی ده‌روازه‌کانی بودجە‌دا بکات بۆ مه‌به‌ستی دابین کردنی توانای خه‌رج کردنی ئەو فه‌رمانگانه‌ی که‌پیری لیی ترانزیان له‌وه‌زاره‌تی و په‌یوه‌ست کردنیان به‌وه‌زاره‌تیکی تر ده‌دری و وهزیری پسپۆریش بۆی هه‌یه گویزانه‌وه له‌چارچیوه‌ی یه‌ک به‌ش و یه‌ک یه‌که‌ی خه‌رج کردندا بکات.

سییه‌م: ناشی گویزانه‌وه له‌نیو ته‌رخانه‌کره‌کانی گه‌شه‌سەندنی نیوان پارێزگا‌کاندا بکری.

مادده‌ی نۆیه‌م:

وهزاره‌ت و فه‌رمانگه‌کانی ده‌وله‌ت هه‌موو حیساباتی مانگانه‌یان ((بودجە‌ی پیداجوونه‌-موازن (المراجعة)) له‌ماوه‌یه‌ک پیشکه‌ش به‌وه‌زاره‌تی دارایی . به‌په‌یوه‌رایه‌تی ژمیاری ده‌که‌ن که له (١٠) رۆژ له‌دوای کۆتایی هه‌ر مانگی تپه‌ر نه‌کات.

مادده‌ی ده‌یه‌م:

ده‌سه‌لات به‌وه‌زیری دارایی ده‌دریته‌ پارە‌ی ته‌رخانه‌ کرایی گشتی په‌سندکراو که له‌بودجە‌ی سالی دارایی ٢٠٠٩ دا به‌په‌یوه‌ی (١٪) بخاته سه‌ر پارە‌ی ته‌رخانه‌کرایی گشتی په‌سندکراوی

ئه‌رشینی رۆژانه‌ی وه‌زاره‌تی کوردستان له‌ سایته‌ی وه‌زاره‌تی داد

یهکهم: تهرخان کردنی گوژمه پاره‌ی پیویست بۆ بودجه‌کانی فرمانگه له‌نوی دامه‌زراوه‌کان له‌ماوه‌ی سالی دارایی / ۲۰۰۹ دا.

دووه‌م: تهرخان کراوی نوی بخاته سهر بودجه‌ی وهزاره‌ت و فرمانگه‌کان بۆ حاله‌ته ناکاوییه‌کان که ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران بریاری له‌سهر ده‌دات.

مادده‌ی یازدهم:

وهزاره‌تی دارایی به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل وهزاره‌ته‌کانی دیکه‌دا ورده‌کاری میلاکه‌کانی هه‌موو وهزاره‌ته‌کانی هه‌ریمی کوردستان - عیراق بۆ سالی دارایی ۲۰۰۹ ریک ده‌خات و په‌سندی ده‌کات له‌بهر رۆشنایی پاره‌ی تیچووی موچه‌کان که له‌بودجه‌دا په‌سندکراون و له‌سهر وهزاره‌تی داراییشه به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل وهزاره‌تی پلاندانان پیش کۆتایی هاتن به سالی دارایی ۲۰۰۹ راپۆرتیکی دووردریژ له‌سهر ئه‌مه پیشککش به په‌رله‌مان بکات.

مادده‌ی دوازدهم:

هیچ لایه‌نیکی حکومی به‌سه‌رۆکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانه‌وه‌ش بۆی نییه پرۆژه‌ی تایبه‌تی له‌بودجه‌ی خۆیدا جیبه‌جی بکات.

مادده‌ی سیازدهم:

یهکهم: وه‌زیری په‌یوه‌ندی‌دار ده‌سه‌لاتی خه‌رج کردنی گوژمه‌یه‌کی هه‌یه که له (۲۵۰) دوو سه‌د و په‌نجا ملیون دینار زیاتر نه‌بی بۆ هه‌ر حاله‌تیک و بۆی هه‌یه ده‌سه‌لات به‌سه‌رۆکی ئه‌و فرمانگانه‌ بده‌ت که سهر به‌وه‌زاره‌ته‌که‌یه‌تی گوژمه‌یه‌ک خه‌رج بکه‌ن که له (۱۰۰) سه‌د ملیون دینار زیاتر نه‌بی.

دووه‌م: سه‌رۆکی ئه‌و فرمانگانه‌ی که به‌وه‌زاره‌ته‌وه نه‌لکان، ده‌سه‌لاتی خه‌رج کردنی گوژمه‌یه‌کیان هه‌یه که له (۱۵۰) سه‌د و په‌نجا ملیون دینار زیاتر نه‌بی بۆ هه‌ر حاله‌تیک له‌گه‌ل په‌چاوکردنی ئه‌مانه‌ی خواره‌وه:

۱- خه‌رج کردن به‌پیی پشتیوانی په‌سندکراو له‌بودجه‌ی سالانه و بۆ ئه‌و مه‌به‌ستانه‌ی بۆی دیاری کراوه ده‌بی.

۲- خۆبه‌ستنه‌وه به‌و پشتیوانه‌ تهرخانکراوانه‌ی بودجه و نه‌چوونه ناو هیچ ئیلتیزامیک به‌خه‌رج کردن له‌وه‌ی زیاتر بی که له بودجه تهرخان کراوه.

مادده‌ی چواردهم:

وه‌زیری دارایی بۆی هه‌یه تهرخانکراوی پاره‌ی داها‌تی مانگانه، ئه‌وه‌ی وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی بۆ هه‌موو فرمانگه‌کانی وه‌دی ده‌هینی بخاته سهر بودجه‌ی وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی بۆ مه‌به‌ستی کپینی داودهرمان وه‌له‌سورانی خه‌رجییه‌کانی چاگردنه‌وه به‌هه‌موو جوړه‌کانییه‌وه و به‌گوێهری داخوازی وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی، خشته‌ی داها‌ته وه‌ده‌سته‌توه‌و فیعلیه‌کانیشی له‌گه‌ل بده‌ت.

مادده‌ی پازدهم:

ئه‌رشیته‌ی پۆزیه‌ی (تبرعات) به‌وه‌زاره‌ت و لایه‌نه نه‌لکاوه‌کان به‌وه‌زاره‌ت پاش په‌سندکردنی داد

له لایهن وهزیری داراییه وه به داهااتی كۆتایی بۆ خهزینه تۆمار دهكری، به مهرجی وهزیری دارایی له پشتیوانه ی وهزارهت یا لایهنی نهلكاو به وهزارهت بۆ خهرج كردن له سههر ئه وه مه به ستانه ی كه له پیناویدا به خشینراوه ته رخانی بکات.

مادده ی شانزدهم:

دامه زانندن به هه موو گریبه ستیک راده گیری مه گهر به ره زامه ندی وهزیری دارایی بی.

مادده ی چه ندهم:

پادا شتی فرمانبه ران سالانه بۆ ته نها كه سیك و له چوارچیوه ی ته رخان كراوه بریار لیدراوه كانی بودجه ی تایبهت له سی ملیون دینار تینا په ریّت و به پیی ئه و رینمایانه ده بی كه وهزارهتی دارایی ده ریان ده كات.

مادده ی ههژدهم:

پاش جیبه جی كردنی ئه م یاسایه ئه گهر سه روکی فرمانگه ی یه كه ی خه رج كردن له پیشكه ش كردنی ژمیریاری كۆتایی (الحسابات الختامیه) بۆ سالی ۲۰۰۹ دوا كه وت به پیی ریکاره یاسایی و رینماییه جیبه جی كراوه كان ره وانه ی لیکۆلینه وه ده كری.

مادده ی نۆزدهم:

ئه و كۆمپانیایانه ی كه گریبه ستیان له گه ل حكومه تی هه رییم و داموده زگاكانی له سه ر پرۆژه كانی به رنامه ی وه به ره ئینان (المنهاج الاستثماري) مۆر كرده وه له هه موو ئه و باج و ره سمانه به ره سمی پوولیشه وه ده بوردرین كه له هه رییم له نه نجامی ئه و كارانه و له چوارچیوه ی گریبه ستكه كه كه وتۆته سه ریان.

مادده ی بیستهم:

كه مكردنه وه ی ته رخان كراوی سووده كۆمه لایه تییه كانی به پرۆژه ی له سه روکایه تی هه رییم و په رله مانی كوردستان و ئه نجومه نی وهزیران (۲۰٪).

مادده ی بیست و یه كه م:

وهزارهتی دارایی له دا بین كردنی پیشینه ی (سلفه) خانوبه ره بۆ هاوولاتیان به پیی مه رج و رینماییه كان به رده وام ده بی.

مادده ی بیست و دووهم:

كار به هه یچ بریاریک ناکری پیچه وانه ی ئه م یاسایه بی و خه زینه ش هه یچ گرانییه کی دارایی ئه م بریاره له نه ستۆ ناگری هه تا شه رعیه تی یاسایی وه رنه گری و په رله مان په سن دی نه كات.

مادده ی بیست و سێهه م:

ده بی وهزارهتی داراییه راپۆرتی خوله کی (دوری) هه ر شه ش مانگ جاریک له سه ر بارودۆخی دارایی هه رییم پیشكه ش به په رله مانی كوردستان-عیراق بکات.

مادده ی بیست و چواره م: رۆژنامه ی وهقاعی كوردستان له سایتی وهزارهتی داد

